

Satu: Maija Spolander | Kuvitukset: Henna Rynnänen

Tammi, Unna ja polkupyöräilyn taito

Ystävykset Tammi-orava ja Unna-pupu asuivat Otsolan koulun vieressä olevassa Karhumäen metsässä. Se oli turvallinen ja hyvä paikka asua ja seurailla viereisen koulun tapahtumia. Varsinkin Tammi-orava oli erittäin kiinnostunut oppimaan erilaisia, tärkeitä, koulussa opettavia asioita. Niitä se sitten opetti mielellään pienelle Unna-pupulle.

Tammi oli hoputtanut Unnaa koko aamun. Oravalla oli kiire päästä Otsolan koulun urheilukentälle. Jotakin jännittävää oli tapahtumassa.

Tammi ja Unna tarkkailivat metsän reunassa, mitä molemmat kakkosluokan opettajat, koulunkäynnin ohjaajat ja Samun isä olivat tekemässä kentällä.

Oranssin värisiä merkkejä oli eri puolilla kenttää. Tammi, joka oli oppinut lukemaan, sai selville, että joissakin merkeissä luki: ”Käänny oikealle ” ja joissakin toisissa:” Käänny vasemmalle.”

Hiekkakentällä oli jo valmiina valkoisella maalilla tehtyjä ratoja.

- Onpas salaperäistä, kummasteli Unna. Olisi kiva päästä loikkimaan noille viivoille.

Tammikin pohti tupsukorvat väristen, mitä erityistä oli tapahtumassa.

Kentän reunalla oli iso kyltti, jossa luki: "Tarkistuspiste". Sen vieressä oli ämpärissä polkupyörän pumppuja.

- Ahaa, lamppu syttyi Tammin pienessä oravan päässä. Tämän kaiken täytyy liittyä polkupyöriin, se keksi ja kuin vahvistuksena, opettaja polki oman pyöränsä valkoisen polun alkuun, jossa oli kyltti: "Lähtö".
- Oi kuinka kaunis vaaleansininen pyöräilykypärä opettajalla onkaan, ihasteli Unna-pupu.

Kun lapsia alkoi tulla pyörien kanssa kentän reunalle, koulunkäynnin ohjaaja neuvoi heitä jättämään polkupyörät liikuntavälinevaraston reunalle. Vielä ei kentälle saanut mennä.

Tammi kipitti vauhdilla varaston katolle, jotta kuulisi ja näkisi paremmin. Unna jäi pensaan suojaan tekemään omia havaintojaan.

Lapsilla oli tietenkin pyöräilykypärät päässään.

Tee lasten kanssa käsiäänestys. Lapsi nostaa käden, jos hänen kypäränsä on esim. sininen, keltainen, kuviollinen jne.

Opettaja jakoi lapsille ja aikuisille huomioliivit ja kertoi alkavasta pyöräilypäivästä. Lapset harjoittelisivat kolmea tärkeää pyöräilyn taitoa. Niistä oli puhuttu jo aiemmin luokassa. Ellen sai kertoa yhden taidon, jarruttamisen.

On tärkeää osata jarruttaa ja samalla pysyä pystyssä.

- Yhdellä kädellä ajaminen on myös tärkeä taito, Simon sanoi malttamattomana.
- Miksiköhän lasten täytyy osata ajaa yhdellä kädellä? Heillähän on kaksi kättä ja yhdellä kädellä ajaminen on varmasti vaikeampaa, pohti Unna ja varoen lähestyi varastoa. Se tarvitsi tietäviästä Tammiä kertomaan, kuinka ja miksi. Tammi tiesi vastaukset melkein kaikkeen.

Kuin vastauksena Unnan pohdinnalle Salme kertoi, että pyöräillessä täytyy osata näyttää suuntamerkki kädellä, jos on kääntymässä. Silloin pitää ohjata pyörää yhdellä kädellä.

- Näin takana ajava tietää, mihin suuntaan edessä ajava on kääntymässä, opettaja jatkoi.

Harjoitelkaa lasten kanssa oikeaa ja vasenta. Kun sanot vasen, lapset näyttävät kädellä suuntamerkkiä vasemmalle ja päinvastoin.

Voit näyttää lapsille kuvatukikortteja suuntamerkin näyttämisestä s. 6.

Kolmatta pyöräilyn taitoa, hidasta ajamista, lapset saisivat myös harjoitella radalla.

Miksi pyörällä on tärkeä osata ajaa hitaasti?

V: Esimerkiksi risteyksien lähellä pitää osata ajaa hitaasti, jotta ehtii tarkistaa, onko tie turvallista ylittää.

Lapset liikkuvat aikuisten opastamina pienissä ryhmissä. He pyöräilivät valkoisia polkuja pitkin ja kun polku kääntyi, lapset osasivat hienosti näyttää suuntamerkin ja kääntyä.

Tarkistuspisteellä sai käydä tarkistuttamassa renkaiden ilmat. Samun isä opasti ja ohjasi pumppaamista. Koulukäynnin ohjaaja tarkisti, että pyörien jarrut olivat kunnossa.

Hitaan ajamisen taitoa valvoi opettaja, joka joutui toisinaan huomauttamaan ylinopeudesta. Hidas ajaminen päättyi aina jarruttamiseen ja pysähtymiseen.

Lapset osasivat jarruttaa rauhallisesti. Äkkijarrutuksia ei saanut tehdä.

Tauon aikana jokainen lapsi sai koulun keittiön laittamat terveelliset pyöräilijän eväät: leipää, mehua ja omenaa.

Välipalan jälkeen lapset saivat vielä kerrata haluamaansa taitoa pyöräilyradalla. Ensin muisteltiin vielä kolmea tärkeää taitoa: suuntamerkin näyttäminen, hiljaa ajaminen ja vielä jarruttaminen, niistä syntyy turvallinen ajaminen.

Miksi on tärkeää osata jarruttaa?

V: Jarruttaminen on tärkeää, jotta et esimerkiksi törmää keneenkään. Ilman jarrutustaitoa et saa pyörän vauhtia hiljenemään tai pysähtymään.

Robin harmitteli, ettei ollut kovaa ajamisen pistettä eikä äkkijarrutuspistettä. Niillä pisteillä hän olisi varmasti paras.

Opettaja muistutti kaikkia, että tämän pyöräilypäivän tärkein asia oli turvallisuus.

- Onko liikenteessä kovaa ajaminen tai äkkijarrutus turvallista? opettaja jatkoi kysymyksellä, johon kaikki oppilaat totesivat, ettei ollut.
- Silloin ei ehdi ajoissa huomata ympärillä olevaa liikennettä tai mahdollisia esteitä, Sabine osasi kertoa tärkeän asian.
- Kovassa vauhdissa kaatuminen on myös vaarallisempaa, Henri jatkoi.
- Mutta, entä jos on kova kiire kouluun? Reetta kysyi.

- Liikenteessä ei saa koskaan olla kiire, opettaja muistutti ja lisäsi, että kouluun saa tulla, vaikka olisikin myöhässä. Tärkeintä on tulla kouluun turvallisesti.

Päivä huipentui siihen, että kaikki oppilaat lähtivät pyöräilemään ryhmissä, joissa edessä ja takana ajoi aikuinen.

Kun pyöräilijät olivat lähteneet, Unna loikki tarkistamaan, oliko joltakin lapselta pudonnut omenaa maahan. Se löysi maasta omenanlohkon. Se piti ottaa mukaan. Unna ja Tammi lähtivät tyytyväisinä takaisin omaan turvalliseen kotimetsäänsä.

Jos oikein tarkkaan kuunteli, saattoi kuulla Tammin opastavan Unnaa: "Käänny oikealle, näytä käpälällä, käänny vasemmalle, näytä käpälällä..."

Satuun liittyvät toimintavinkit

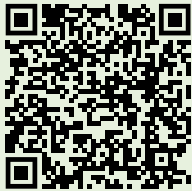
1.

Harjoitelkaa sadussa mainittuja pyöräilyn taitoja esimerkiksi koulun urheilukentällä. Sadussa harjoitellut taidot olivat:

- yhdellä kädellä ajaminen ja suuntamerkin näyttäminen
- jarruttaminen
- hiljaa ajaminen

Liikenneturvan opetusmateriaalisivulta voit katsoa lisää vinkkejä pyöräilytaitojen harjoitteluun liittyen.

[Ajotaitorata: polkupyörän käsittelytaidot](#)

**suuntamerkki
oikealle**

**suuntamerkki
vasemmalle**